

Brännkyrka

bladet

Information från Brännkyrka församling
Svenska kyrkan • september 2003

En minnesvärd försommarvecka

Amerikanska körsångare och klockspelare drog många besökare till konserter och musikgudstjänster.

Sid 2

Ett besök som berikar

Gammal och sjuk? Ja, kanske det. Ensam? Inte nödvändigtvis. Tänk att då och då få besök av någon som har tid, tid för en pratstund över en kopp kaffe, tid att lyssna och utbyta tankar. För Stina Kastner är Annie Bohman denna Någon.

Sid 3

Porträttet

Vi måste bry oss om varandra

Gudrun Bergman kallar sig optimist, men hon är också en stor realist. Och humorist. Det mesta går att skratta åt, och det som är eländigt kan man försöka göra något åt. Det finns inget sentimentalt i hennes drivfjäder att hjälpa andra. Hon bryr sig om, helt enkelt.

Sid 7

Ge själen chans att återhämta sig

Att dra sig tillbaka från vardagen och ladda batterierna. Det räcker med en timme. Följ med på retreatpromenad.

Sid 8

Tror jag på Gud? Svaret är:

Jag vet inte...

Henrik Bokedal, vaktmästare i Brännkyrka församling, är säker på att det finns ett högre väsen – och på att livet så småningom ska ge honom ett svar.

Jag och Gud Sid 8

Fruängens nya kyrka – ett Guds hus under himlens ljus

Att en ny kyrka byggs hör till sällsyntheterna idag. Intresset blev rekordstort kring den allmänna arkitektävling som Brännkyrka församling utlyste i februari. 198 förslag lämnades in.

Lars Bjursten på zuearkitekter ab var en av dem som lockades av den ovanliga uppgiften. Tillsammans med medarbetaren Kerstin Holmer satte han ihop det vinnande förslaget "Sub tecto – sub divo". Det är detta för-

slag som kommer att ligga till grund för den kyrka som snart ska börja byggas. Läs mer om Lars på sidan 3.

"Sub tecto – sub divo" är latin och betyder "Under taket – under Guds himmel". Lars Bjurstens förslag gör verkligen skäl för namnet. På sidorna 4-5 i tidningen tar kyrkoherde Torkil Nilson dig med på en rundvandring i den framtida kyrkan. Välkommen in under taket, under Guds himmel!

sid 3, 4-5

BILD: ZUEZARKITEKTER AB

Två tvistefrågor som kan lösas – med ömsesidig respekt

Ledaren Sid 2

Ledaren

Kvinnliga präster, homosexuella och...

Debatten om kvinnliga präster har åter blossat upp. Motståndarna har slutit sig samman i en "missionsprovins" och hotar att utnämna egna biskopar. Förespråkarna har irriterats över att ärkebiskopen visat öppenhet och inbjudit till samtal. Är inte frågan för länge sedan slutdiskuterad och avgjord? Varför bråkar vi fortfarande, efter mer än 40 år, om kvinnliga präster?

Skälet är, som jag ser det, att frågan om kvinnliga präster inte är vilken jämlikhetsfråga som helst. Det är i grunden en teologisk fråga. Utgångspunkten är inte den allmänna opinionens uppfattning, eller ens samhällets lagstiftning, utan vad Bibeln och den långa kristna traditionen förmedlar. Bibeln och kristen tro måste tolkas, ständigt på nytt, i varje tid. I så fall är även frågan om kvinnliga präster en tolkningsfråga. Vi kan, det visar erfaren-

heten, utifrån vår kristna övertygelse nå fram till olika ståndpunkter. Har vi väl enats kring detta, har vi också erkänt att ingen kan hävda sin egen tolkning som mera rätt än någon annans. Vad som i stället krävs är ömsesidig respekt och vilja till offer, beredskap att avstå något för enhetens skull. Även om det gör ont.

Måste det då inte vara någon ordning, också i en kyrka? Jo, det måste det. Inom ramen för ett demokratiskt system har Svenska kyrkan för länge sedan beslutat att prästämbetet är öppet för såväl män som kvinnor. Men därmed är problemet inte löst, har det visat sig. De olika uppfattningarna finns kvar, inte bara bland prästerna själva, utan också hos kyrkfolket. Traditionerna skiljer sig i olika delar av vårt land. Och så kommer det

säkert att förbli, länge än.

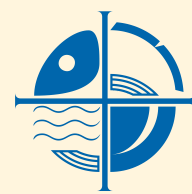
Finns det då något hopp för vår kyrkas enhet? Jag vill tro det. Utifrån min bibelsyn och min tro bejakar jag helt ett prästämbete för både kvinnor och män. Något annat är för mig otänkbart. Men jag har också respekt för de bröder – och systrar – som har kommit till en annan slutsats än jag. Det vore en stor förlust om de inte längre fick plats i vår kyrka. Eller om de själva valde att ställa sig utanför. De behövs, med sin tro, med sin teologiska kunskap och med sitt starka personliga engagemang. Med större ödmjukhet från båda sidor måste det vara möjligt att bevara enheten.

En annan fråga, som hotar att splittra och söndra, har den senaste tiden alltmera aktualiserats, nämligen frågan om en vigselgudstjänst för homosexuella, homosexuellas rätt till äkten-

skap. Återigen har vi en fråga som, enligt min mening, inte kan reduceras till att handla om den syn på jämlikhet, rättigheter och diskriminering som för närvarande omfattas av en majoritet i samhället. Som kristen måste jag alltid reflektera och ta ställning utifrån min bibelsyn, min äktenskapssyn och personliga tro. När vi som kyrka ska diskutera oss fram till en ordning i denna fråga kommer helt säkert uppfattningarna att gå isär. Själv känner jag stor osäkerhet. Därför bör vi skynda långsamt, samtala, försöka förstå, vara ödmjuka och visa varandra respekt. Ibland måste vi erkänna att vissa frågor faktiskt är svåra och måste få vara svåra. Det tror jag är kyrkans väg.

Den kristna enhetens söndag,

Torkil Nilson
Kyrkoherde

BRÄNNKYRKA
FÖRSAMLING

POSTADRESS

Box 64, 125 22 Älvsjö
TELEFON 08-447 11 00 vx
TELEFONID må-fr 9.00-15.00
E-POST info@brannkyrka.org
WEBBPLATS www.brannkyrka.org

KYRKOHERDE

Torkil Nilson
447 11 13, 073-671 21 00
KANSLICHEF Eva Jarenius
447 11 03

BESÖKSADRESSER

BRÄNNKYRKA KYRKA OCH FÖRSAMLINGSEXPEDITION

Götalandsv. 189-191, Älvsjö
BESÖKSTID må-fr 9.00-15.00
FAX 08-86 09 22
VAKTMÄSTERI
447 11 15, 073-587 11 22
HUSMOR
447 11 19

FRUÄNGENS KYRKA OCH FÖRSAMLINGSLOKALER

Fruängens kyrkogata 3-7
FAX 08-88 12 20
VAKTMÄSTERI
447 11 24, 073-956 45 35

• • •

PRÄSTER

Eva Ellnemyr
447 11 14, 073-671 20 84
Annika Fernberg
447 11 11, 073-671 20 93
Ingmar Johansson
447 11 29, 0708-82 05 12
Beatrice Lönnqvist
447 11 27, 073-671 30 52
Tore Nydevik
447 11 30, 073-631 92 31
Bertil Närding
447 11 21
Stanley Rydell
447 11 28, 073-631 92 07
Inga-Brith Åkerman
447 11 12, 073-671 21 05

DIAKONER

Birgitta E Andersson
må, to 10.00-12.00
447 11 25, 073-968 06 80
Agneta Frisk
on, fre 9.00-11.00
447 11 04, 073-346 10 21
Anders Sundberg tjl

MUSIKER

Birgitta Wensheim
on 9.00-11.00, 711 82 23
(447 11 06, 070-751 16 49)
Peter Gunnarsson
ti 15.00-16.00, 447 11 06
Minna Heimo-Korhonen
ti 13.00-14.00, 447 11 06
073-593 10 61

FÖRSAMLINGSASSISTENTER

Åsa Bjerkerot
447 11 05
Ingemar Cederlund
447 11 16, 073-965 66 59

INFORMATÖR

Kari Malmström
447 11 02, 0708-47 69 31

café örtagården

Fruängens kyrka

SÖKES: Cafévårdinna till Café Örtagården i Fruängens kyrka

Du som längtar efter och vill göra en frivillig insats! Till exempel som resurs vid sjukdom eller mer regelbundet under någon förmiddag eller eftermiddag i veckan.

Vill du hjälpa till?

Prata med någon av cafévårdinnorna i Café Örtagården eller med diakon Birgitta E Andersson, 447 11 25, 073- 968 06 80.

Vi bjuder dig gärna på en kopp kaffe och en kaka, när du tittar in!
Öppettider måndag, tisdag, torsdag 12.00-16.00, onsdag 13.00-16.00.

De kom med sång och klockspel och tog Brännkyrka med storm

Musiken känner inga gränser. Det bevisades verkligen under den soliga Kristi Himmelfärdsveckan, då Brännkyrka församling gästades av amerikanska körsångare och klockspelare från Rocky Hill i Connecticut.

Under sin musikaliske ledare Will Kanute bjöd de amerikanska gästerna på en rad konserter och musikgudstjänster, inte bara i Brännkyrka och Fruängens kyrkor utan även i Slottskyrkan och Seglora kyrka på Skansen.

Klockkören gav en mycket välbesökt lunchkonsert i Fruängens kyrka, där publiken fick möjlighet att själva prova klockorna.

Högmässan i Brännkyrka kyrka på Kristi Himmelfärds dag blev en annan höjdpunkt. Då predikade Rocky Hill-församlingens pastor Jonathan Dean-

Lee och kyrkoherde Torkil Nilson översatte.

Brännkyrka Motettkör stod som värdar för körbesöket, som var en efterlängtd återvisit på Motettkörens vistelse i Rocky Hill för två år sedan.

Vid avskedskonserten där båda körerna medverkade överlämnade gästerna en present till

sin värdförsamling – baneret som nu hänger på den södra väggen i Brännkyrka kyrka. "There's a sweet, sweet spirit in this place (en vänlig ande bor på denna plats)" står där att läsa. En fin sammanfattning av känslan och gemenskapen under denna minnesvärda vecka.

Kari Malmström

Här överlämnas Rocky Hill-församlingens gåva till Brännkyrka.

Här är arkitekten som tog hem priset

Han ritade ett kyrkorum med mycket ljus och rymd och samspel dem emellan. Ändå hade han aldrig tidigare ritat en kyrka utan mest bostadshus. Så gick arkitekten Lars Bjursten och vann arkitekttävlingen om ny kyrka i Fruängen. – Absolut jätteroligt, säger han.

FOTO: HÅKAN FLANK

Lars Bjursten gratuleras till förstapriset av kyrkoherde Torkil Nilson.

Hur kom han på mottot "Sub tecto – sub divo" (Under taket – under Guds himmel)? Det har han egentligen inte något riktigt bra svar på. Han hade läst formuleringen någonstans, nu kom den till honom såsom från ovan.

– Det är lite mer än bara ord. Det nedsänkta bemålade taket står för "tecto", det öppna taket står för "divo". Klosterträdgården är ett slags spegelbild av kyrkorummet.

Med utformningen av trädgården hade han hjälp av trädgårdsarkitekten Kerstin Holmer från Västra Näs i Blekinge, "Sveriges trädgård". Hon har i motsats till sin kollega erfarenhet av många kyrko- och klosteranläggningar.

– I en klosterträdgård kan man få uppleva stillheten, säger hon. Den är inte till för att springa runt och leka i, den är ett meditationsrum. Och sådana behöver vi!

Lars Bjursten var på plats vid prisutdelningen i arkitekttävlingen den 26 juni. Han blev något överrumplad av att faktiskt vara vinnare, men har nu hunnit samla sig och ser fram emot det förestående projekteringsarbetet.

– Arkitektoniskt och byggnadstekniskt föreslår vi en del udda lösningar. Det ska bli väldigt spännande att genomföra förslaget i verkligheten.

Kari Malmström

Reportaget

Annies besök hör till det roliga i livet – det är tryggt att veta att hon finns

Att få prata och skratta och utbyta tankar med någon – ett glädjeämne i vardagen som är självklart för många men inte för alla. För tolv år sedan kom Annie in i Stinas liv. Det har berikat tillvaron för dem båda.

Vi blir allt äldre, och nuförtiden är det vanliga att man bor kvar i sitt hem långt upp i åren. Och för många är det så, att ju äldre man blir, desto mer tunnans kontaktnätet ut. Ensamheten kan bli väldigt svår att bryta. Hemtjänsten, om man nu har sådan, kan bli den enda kontakten med omvärlden.

Så behöver det inte vara.

Att finna varandra

Likaväl som det finns isolerade människor, finns andra som vill och har tid över för att göra en insats för andra. Det gäller bara att de finner varandra. Därför finns Besöksgruppen, som är en diakonal frivilligverksamhet inom Brännkyrka församling.

Annie Bohman flyttade till Brännkyrka 1991, och nåddes ganska snart av inbjudan till en av församlingens samlingar för daglediga. Så fick hon frågan om hon kunde tänka sig att ägna lite av sin tid åt hembesök hos ensamma församlingsbor.

– "Men inte är jag någon sällskapsmänniska", minns Annie att hon svarade. Fast visst ville hon försöka, har alltid ve-

FOTO: HÅKAN FLANK

Stina Kastner och Annie Bohman fann varandra genom Brännkyrka församling.

lat ställa upp när hon kan.

Annie och Stina Kastner hade redan blivit lite bekanta på en av församlingens träffar. Nu började Annie komma hem till Stina då och då, sitta och prata, kanske dricka kaffe, eller gå ut på en promenad. I Stinas fall hade en värkande rygg satt stopp för ett tidigare mycket aktivt liv. I och med de fysiska begränsningarna blev hon mer isolerad än hon ville.

Som gamla vänner

Kontakten mellan Annie och Stina har hållit i sig. Och även om skelettet är skört har Stina

både tankeskärpa och humor i behåll.

– Man orkar mer när man har roligt, säger hon.

Annies besök hör till det som är roligt. De träffas lite då och då och håller också kontakt per telefon.

– Vi har stort utbyte av varandra, är mest som gamla vänner numera. Det är också en väldig trygghet att veta att Annie finns.

Stina berättar om den gången hon bröt armen och hur Annie hann dit före ambulansen, hur hon följde med till sjukhuset och sedan ringde släkting-

arna och berättade vad som hänt.

Annie har haft tur med hälsan, är rask och pigg.

– Jag är glad att jag fortfarande är stark, säger hon. Det är roligt att kunna ställa upp och vara till nytta. Och Stina och jag har så trevligt tillsammans, vi pratar, skrattar och utbyter tankar. Det handlar inte bara om en som är behövande och en som ställer upp. All samvaro bygger på ett givande och ett tagande, och det växlar hela livet.

Kari Malmström

Är du dagledig? Har du tid och omsorg att dela med dig av? Tycker du om människor? Bli besökare!

Nu rekryterar Brännkyrka församling nya besökare. Du behöver inte några särskilda kvalifikationer, det räcker med att du är dig själv. Du kan vara gammal eller ung, gladlynt eller allvarsam, utåtriktad eller lite blyg. Det enda viktiga är att du har ett genuint intresse för andra människor.

Innan du börjar får du en utbildning i studiecirkelform, som ger en god förberedelse inför rollen som besökare.

Cirkeln tar upp frågor som:

- Vad innebär det att göra besök i någon annans hem?
- Vad gäller i fråga om integritet och sekretess?
- Vad är det jag ska göra, och vad ska jag låta bli?

Utbildningen genomförs under hösten, och leds av diakon Agneta Frisk, som arbetar med fokus på församlingens äldre, bland annat som regelbunden resurs på olika äldreboenden. Det är Agneta som förmedlar kontakten mellan dig och den eller dem du ska göra hembesök hos.

Hon följer också med dig första gången. Du behöver inte oroa dig för att få någon uppgift som överstiger din förmåga. Ditt åtagande avpassas efter den tid och ork du har.

Låter det intressant? Ta i så fall chansen. Din insats kan bli till stor glädje för andra – och för dig själv!

Kontakta diakon Agneta Frisk, telefon 447 11 04 eller 073-346 10 21.

Du kan också skicka e-post till info@brannkyrka.org

– Jag möter många väldigt ensamma människor i mitt arbete.

Det finns de som är så isolerade att det kan gå över en vecka utan ens ett telefonsamtal med någon, säger Agneta Frisk, diakon i Brännkyrka församling.

FOTO: HÅKAN FLANK

Välkommen in ”under take

En arkitekts ritning på ett papper – det kan vara lite svårt att föreställa sig hur det kommer att se ut i verkligheten. Kyrkherde Torkil Nilson, som suttit i tävlingsjuryn och satt sig in i många arkitekters förslag, ser redan den nya kyrkan i färdigbyggd skick. Här leder han oss runt och berättar om Guds hus under himmelsljuset, en ny samlingspunkt i Fruängen.

Från Fruängsgatan svänger jag in på Fruängens kyrkogata. Äntligen gör den skäl för namnet: Fruängen har fått en kyrka! Redan på avstånd har jag upptäckt klocktornet. Bakom raden av 40-åriga oxelträd skymtar jag nu fasaden. Betongytan är slät, inte tung och grå utan snarare vit, marmoraktig, den glittrar i solljuset. Över fasaden avtecknar sig ett ruttmönster. När gjutningsformarna togs bort bildades en brottyta i skarvarna. Skuggspelet blir vackert när solen står högt. Om några år kommer vildvinet att klättra högt på fasaden och om hösten lysa röd mot betongen.

Jag parkerar bilen och upptäcker genast entrén som vetter mot parkeringsplatsen. Ett utskjutande tak sträcker sig emot mig. Min blick fångas av en liten skulptur, placerad i en nisch ett stycke upp i tornet. Vem ska välkomna till en kyrka i Fruängen om inte ”vår fru”, Maria? Ovanför hennes huvud ljuder två klockor, den som redan i många år kallat fruängsborna till gudstjänst i den provisoriska kyrksalen, och den som i lika många år väntat förgäves på att få kalla västertorpsborna till en egen kyrka. Är malmens klang så stark att den bryter igenom E4-ans bullerridå och når fram till Västertorp? Jag hoppas det.

Enkelt, ljust och varmt

Kyrkporten står öppen. Så ska det vara. Jag stiger in i en glasad gång. Ljuset flödar emot mig. Rakt fram, i slutet av gången, ser jag trädgården i söder. Genom ett högt placerat fönster avtecknar sig den ensamma tallen vid Fruängsgatan mot himlen. Till höger ligger sakristian och den stora sal som hittills varit kyrksal. Den har nu blivit kyrktorg, en plats för möte och gemenskap, kyrkkaffe och programverksamhet. Men det är gården till vänster, en skyddad klosterträdgård, som drar blicken till sig. Spegeldammen i mitten, som samlar regnvattnet från taket, är omgiven av stenar och vintergrön skugggröna. En bambudunge och en större sten bidrar till den meditativa miljön. Utmed ena sidan ligger kransar och blommor. Det har nyligen varit begravning. Jag slår mig ner på en bänk och dröjer en stund i stillheten. Ljuslågor som fladdrar i ett fönster väcker min nyfikenhet.

Kyrkorummet är tolv meter i fyrkant och åtta meter högt. Det är enkelt, ljust och varmt. Väggarna är klädda med kvadratiska skivor i björk, behandlade med vitpigmenterad olja. Det verkar som om de motsvarar ruttmönstret på fasaden. Genom den tjocka korväggen i öster är ett kors utskuret. Korset är ett fönster, men snittet genom väggen är snedställt och ger därför ingen utblick. I stället skimrar den guldbelagda snittytan i ljuset. Färgen finner jag i taket, som har fått en konstnärlig utsmyckning. Färgerna finns också i glasmålningen mot grönytan i söder.

Altaret har sin plats i rummets mitt och är omgivet av lösa stolar. Här kan tydligen möbleras för olika behov. Orgeln och flygeln är placerade till höger, dopfunten vid det bemålade fönstret i söder. Någon predikstol kan jag inte se, bara en enkel ambo för textläsning och förkunnelse. I en fönsternisch i väggen mot klostergården står ljusbäraren. Någon har tänt ljus. Nedre väggen går att öppna upp mot kyrktorget, den tidigare kyrksalen. Så praktiskt, kyrkan

Ett enkelt, ljust och varmt kyrkorum. Korset är ett fönster där ljuset flödar in.

BILDER: ZUEZARKITEKTER AB

Alla pris-tagare i arkitekt-tävlingen

Tävlingsjuryn beslutade enhälligt att premiera följande förslag:

Första pris, 120.000 kronor, tilldelades zuezarkitekter ab genom Lars Bjursten och medarbetaren Kerstin Holmer för förslaget "Sub tecto – sub divo".

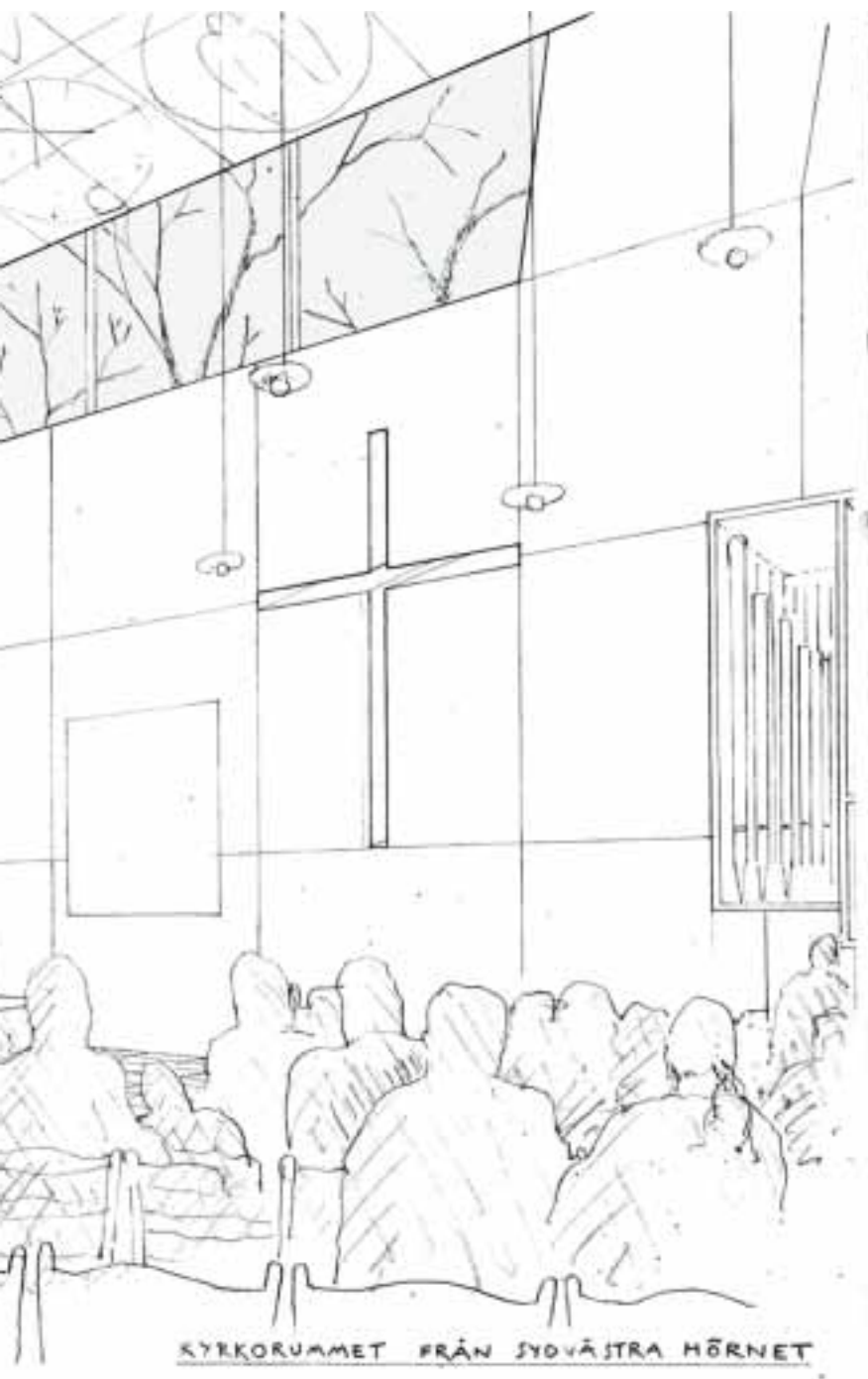
Andra pris, 80.000 kronor, gick till Erséus Arkitekter AB genom Peter Erséus och medarbetaren Fabian Pyk för förslaget "Rut".

Tredje pris, 50.000 kronor, tilldelades förslaget "Psalm 139", inlämnat av Elisabet Sjödal, Augustin Sebastian och Jorge Quesada. Juryn uppmärksammade dessutom fyra förslag med

hedersomnämning, utan inbördes rangordning.

Hedersomnämningen utdelades till Måns Kärnekull, Sofia Sandqvist, Lea Ewerman, Hansen Nicklasson och Kristin Cliffstock för förslaget "Koinonia", Årstiderne Arkitekter genom Joakim Johanson, Kim Skovhus, Per Laustsen, Jonas Snickert och Britta Vestergaard för förslaget "Ljuset i centrum", Tham Videgård Hansson Arkitekter genom Martin Videgård Hansson och Bolle Tham med medarbetarna John Billberg, Henrik Lundén och Karl Lindman för förslaget "Träkyrka", samt Gustaf Appell för förslaget "Paulus". **Se även www.arkitekt.se**

ket – under Guds himmel”

kan bli dubbelt så stor när deltagarna blir många, vid en adventsgudstjänst eller en julkonsert.

En aning av himmelriket

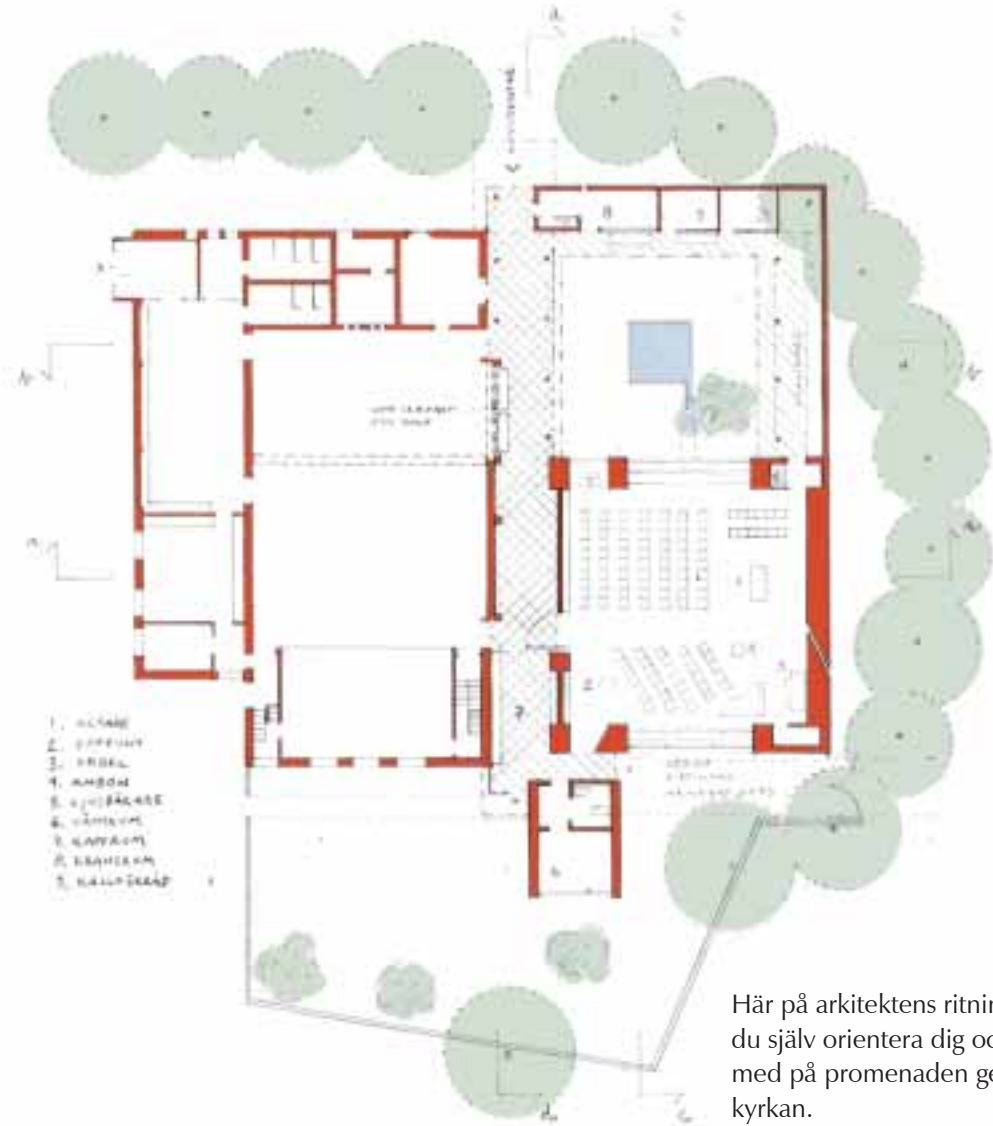
Ljuset, det är något med ljuset. Det milda norrljuset kommer in genom det lågt placerade fönstret mot klostergården. Glasmålningen på motsatta sidan mildrar det skarpare söderljuset och skapar ett

spel av ljus och färg i interiören. Genom ett stort fönster, högt placerat i östväggen, är oxlarnas trädkronor synliga och påminner oss om årstidernas skiftningar, knopparna som brister på våren, sommarens lummiga grönska, höstlöven som faller och de kala grenarna på vintern. Fönstret i öster motsvaras av ett mindre i det sydvästra hörnet, ovanför dopfunten. Men det mest effektfulla är ljuset från ovan. Taket når inte riktigt fram till väggen i öster och i söder, det ger nästan intryck av att sväva fritt. Genom den öppning som bildas mellan tak och vägg strömmar himmelsljuset ner.

Tillbaka i gången fortsätter jag mot söder. Här finns ett kapprum, mera skyddat än om det placerats nära entrén. Väntrummet, som används i samband med dop, vigslar och begravningsgudstjänster, finner jag i en särskild huskropp på kyrkans södra sida, nära kyrkorummet, men ändå avskilt och med utblick mot den muromgärdade gräsmattan, ett rum för samling inför stora och viktiga tillfällen i livet.

Jag vänder tillbaka, samma väg som jag kommit. Vid kyrkorummet hejdar jag mina steg, blir stående en stund i begrundan. Himmelriket, en aning av himmelrikets ljus, bär jag med mig därifrån.

Torkil Nilson

Här på arkitektens ritning kan du själv orientera dig och följa med på promenaden genom kyrkan.

Så här går vi vidare – byggplan för den nya kyrkan

På papperet finns den alltså redan med alla sina spännande lösningar. Förväntan är väckt. Vad händer närmast? När blir ritningen en kyrka?

– Vi har under september haft ett möte med arkitekterna, där vi bland annat gått igenom juryns förslag till bearbetningar av förslaget, berättar kyrkoherde Torkil Nilson.

Det gäller ett fåtal mindre förändringar, inget genomgripande.

En projektledare har utsetts, Bengt Mattsson på Bryggan fastighetsbolag. Projektledaren och arkitekten

tar nu fram en kostnadskalkyl för bygget.

– Från vår sida förbereder vi för formella beslut här i församlingen, där det stora gäller kyrkofullmäktige i november.

I budgetförslaget som ska underställas kyrkofullmäktige har tio miljoner avsatts för bygget. Om allt går enligt planerna kan byggstart ske i början av 2004.

Kalendarium

Det händer..

Brännkyrka kyrka

Fruängens kyrka

Morgonmessa

Tisdagar 08.30 ojämna veckor

Lördagsgudstjänst10.00 lördagarna 11/10 och 8/11
Kyrkkaffe/saft 09.30**Högmässa**

Söndagar 11.00

Enkelt kyrkkaffe efteråt

Brännkyrkadagen**Tacksägelsedagen**

söndag 12 oktober

11.00 Högmässa

Motettkören, Veterankören,

Ta ton-kören

Kyrklunch i församlingshuset

Ingen fruängsmässa i Fruängen

Alla helgons dag**Lördag 1 november**

11.00 Högmässa

18.00 Minnes- och musik-

gudstjänst med stråkkvartett,

Motettkören,

Birgitta Wensheim, orgel

Ingen fruängsmässa i Fruängen

Söndag 16 november 18.00

KONSERT

Mozarts Kröningsmässa

Brännkyrka Motettkör

Ingegerd Nilsson, sopran

Martina Dike, alt

Klas Hedlund, tenor

Mattias Nilsson, bas

Orkester

Dirigent: Birgitta Wensheim

Tänd ett ljus i Allhelgona

Under Allhelgonahelgen är Brännkyrka kyrka öppen för ljusständning

fredag 31/10 10.00-17.00,

lördag 1/11 mellan högmässan

och minnesgudstjänsten,

söndag 2/11 efter högmässan

fram till 16.00.

"Musik i öppen kyrka"

varje hel- och halvtimme.

Morgonmessa

Tisdagar 08.30 jämna veckor

Lunchmässa

12.00 onsdagar ojämna veckor

Sökord: Gud

Onsdagar 19.00

Fruängsmässa

Söndagar 17.00

16.00 eftermiddagsté

17.00 enkel mässa

Lunchmusik

12.00 onsdagar jämna veckor

1/10

Dora Asterstad, violin

15/10

Peter Gunnarsson, piano

Birgitta Wensheim, piano

29/10

Hanna Wallander, sång

12/11

Peter Gunnarsson, orgel

26/11

Charlotta Eriksson, sång

Lördagskonserter

18 oktober 17.00

Pianoafton med

Magnus Svensson,

diplompiant

Fri entré

22 november 17.00

"På krokiga stigar"

Sofia Sandén, sång, fiol

Mikael Boström,

sång, tramporgel

Peter Gunnarsson,

piano, orgel, gitarr

Fri entré

Bön

Onsdagar 18.30, kyrkan

Öppet samtal om tro och liv

Onsdagar 19.45

i Café Örtagården

Qigong, meditation och bön

Torsdagar 9.00 i kyrkan

Fruängens kyrkliga syförenings höstbasar

LÖRDAG 22 NOVEMBER

10.00-14.00 I KYRKALEN

Här berättar vi om en del av vårt gudstjänst-, musik- och kulturutbud. Avvikelser kan förekomma. För aktuell information se predikotursannonsering i DN/SvD lördagar, veckoannonsering i Mitt i Söderort tisdagar samt evenemangsannonsering i Metro torsdagar. Besök även www.brannkyrka.org

café örtagården

Öppet

må, ti, to 12.00-16.00

on 13.00-16.00

PROGRAMPUNKT TISDAGAR 12.30

7/10

"Vårbyarna" underhåller

Sixten Janson, fiol

Hans-Erik Ohlsson, dragspel

14/10

"Cittrans vänner"

21/10

Musikprogram

Helena Janzén med flera

28/10

"Biblioteket i centrum"

bibliotekarie Anna Gardeman

4/11

Vi läser och lyssnar till dikter,

egna eller andras

11/11

Sånger, visor, lite allsång

med Anders Möller, piano

18/11

Berättarkafé

Kom! Lyssna och berätta!

25/11

Om internationell diakoni

Torkil Nilson

Sopplunch 20:-

Onsdagar 12.30

Afton mellan himmel och jord

18.30 torsdagarna

23 oktober, 20 november

FRÅN 17.30 SERVERAS

CIDER/JUICE, KAFFE/TE, PAJ/PIRO-

GER, SALLAD – KOSTNAD 25:-

Månadens psalm

"Kom, låt oss nu förenas här med änglarna i höjd ..."

Engelska psalm-melodier är ofta glada och lätta att sjunga. Det gäller också nr 16 i vår psalmbok, "Kom, låt oss nu förenas här med änglarna i höjd ...".

Isaac Watts, engelsk präst och hymndiktare, skrev texten 1707, baptistpredikanten Gustaf Palmqvist översatte den till svenska i mitten av 1800-talet och vid samma tid kom refrängen till: "Halleluja! O Guds Lamm, som har segrat på Golgata!"

Efter dominikansystemen Catharina Broomés bearbetning kom psalmen in i den del av

psalmboken som är ekumenisk och delas av 15 trossamfund i vårt land, alltså de 325 första psalmerna.

Som månadens psalm för oktober passar den utmärkt. I första versen sjunger vi om

Mikaelidagens änglar, men även om helgonen som blir aktuella när månaden går mot sitt slut.

På Tacksägelsedagen blir psalmen vår lovsång till Gud: "All ära, makt och härlighet, all vishet och allt lov skall bäras fram, o Gud, till dig från folk av alla språk. Halleluja ..."

Torkil Nilson

Sol, hav och gemenskap skapade minnesvärd dag

Nära hundra församlingsbor deltog i församlingsutfärden den 8 maj. Det blev en dag med sol och hav och fin gemenskap. Här delar diakon Birgitta E Andersson med sig av några intryck från utfärden.

Vilken härlig dag! Solen strålade och glad förväntan låg i luften. Vi reste iväg med för dagen två abonnerade bussar. Första stoppet var vid Graninge Stiftsgård där vi åt en utmärkt salladsbuffé, varmrätt och hembakat bröd.

FOTO: CONNY ERICSON

Glada Brännkyrkabor på utfärd. Utanför Uppenbarelskyrkan i Saltsjöbaden.

Den avslutande koppen kaffe smakade himmelskt medan fjärden glittrade och solen strålade. Några gick ut och bekantade sig lite med närmaste omgivningen och så la vi märke till det stora träkorset man kan se, när man seglar på Baggensfjärden.

Bussresan fortsatte till Saltsjöbaden och Uppenbarelskyrkan, där vi först hade en andakt och sedan blev guidade i kyrkan och även visade Uppenbarelskyrkans vackra textilier. En så vacker kyrka. Innan vi reste vidare ner mot hamnen och båtklubben så blev det några minuters vandring i solen.

Mellanmålet en stund senare nere vid Saltsjöbadens båthamn passade perfekt i denna underbara natur.

Fiskmåsarerna skrånade glatt, havet krusade sig djupblått skönt... men så småningom satte busschaufförerna motorerna i rörelse och så bar färden av hemåt. Allsången i bussarna ljöd högt och länge – det här var en underbar dag.

Kanske en dag att minnas i höstrusket, tänker jag. En dag att minnas...

Birgitta E Andersson

”All kontakt med människor är fredsarbete”

Hon är envis. Hon är positiv. Hon tycker om människor. I nära tjugo år har Gudrun Bergman varit samlade kraft bakom Fredsgruppen i Brännkyrka församling. Många har inspirerats av hennes arbetsglädje och bergfasta tro på att inget är omöjligt.

Ringer man till Gudrun Bergman är ofta telefonsvararen den enda man får tag på. Gudrun är ute någonstans. Kanske håller hon just på att ta emot eller hämta grejer som någon skänkt till nästa Fredsgruppsbasar, kanske packar hon nästa hjälpsändning till behövande ute i världen, kanske läser hon läxor med barnen på flyktingboendet Gyllene Ratten. Att slöa och göra ingenting har aldrig varit Gudruns melodi. Nu fyller hon snart 81 men har inte slagit av på takten i någon nämnvärd grad.

En nådedag

Samtidigt finns inget stressat över henne. Lugnt och metodiskt jobbar hon på och får väldigt mycket gjort. ”Att göra nytta” verkar vara Gudruns förhållningssätt till livet. Eller?

– Det handlar om glädje, säger hon. När jag vaknar på morgonen tänker jag ”Åh, vad roligt det är, idag är en nådedag”. Jag har nog alltid fungerat så, utom när jag varit för trött och inte

riktigt orkat. Jag tycker så här: Man ska göra det som är roligt – då kommer glädjen av sig själv.

Gudrun kom till Stockholm som 19-åring för att utbilda sig till lärare. Hon trivdes från första stund. Nya människor, nya miljöer, och massor av konserter att lyssna på. Gudrun är mycket musikintresserad. Hon sjöng i damkör under studietiden och tog sånglektioner ända upp i femtioårsåldern. Idag är hon Brännkyrka kyrkas kanske mest trogna konsertbesökare. Det är sällan hon missar ett musikevenemang.

Älvsjöbo blev hon 1957, då hon, maken Per-Olof och deras tre barn flyttade in i det stora hus där Gudrun fortfarande bor. Per-Olof gick bort för tio år sedan, efter att i många år ha lidit av en variant av Parkinsons sjukdom. Gudrun vårdade honom hemma hela tiden, något som var självklart för dem båda.

– Vi gav oss katten på att bo kvar. Han var en underbar man, vi skrattade och skojade och

Omsorgen om andra är ledstjärnan i Gudrun Bergmans fredarbete.

FOTO: HÅKAN FLANK

hade så mycket glädje av varandra. Han stöttade mig i allt jag gjorde, och var också den som puffade ut mig i aktiviteter utanför hemmet.

Hjälper att ha en tro

De sista åren i Per-Olofs liv var jobbiga, det medger Gudrun.

– Visst fanns det gånger då jag kände att ”Hur ska jag orka?”. Då hjälper det att ha en tro. Min barnatro har jag haft hela livet. Tron är starkare än tvivlet, för tvivlat har jag också gjort. Gud hör bön, men man kan inte begära att vår Herre ska göra allt man vill.

”Utpuffad” av Per-Olof gick hon med i Folkpartiet, och hamnade på den vägen som förtroendevald i Brännkyrka församling. 1986 utsågs hon till församlingens fredsombud och Fredsgruppen bildades.

– Bland det första vi gjorde var att protestera mot provsprängningarna av kärnvapen. Vi samlade namn och lämnade till ambassaderna. När vi kom till den sovjetiska ambassaden sa man att ”det här slänger vi bara”, så då skickade vi alla listor direkt till Kreml och Gorbatsjov istället.

Fredsgruppen har så småningom kommit att syssla mest med humanitär hjälp. De samlar lakan, river och rullar till bandage, samlar outtröttligt saker till basarer, där överskottet går till hjälpverksamhet.

– Det är verkligen fredsar-

bete, säger Gudrun bestämt. All kontakt med människor är fredsarbete. Att göra något åt orättvisorna på jorden är första

”Man ska göra det som är roligt – då kommer glädjen av sig själv.”

steget för att bygga fred. Sedan spelar det ingen roll om man skänker kläder, eller pengar, eller tar hand om flyktingar i sitt hem – det handlar om människokärlek. Vi måste bry oss om varandra!

Hon gillar inte att stå som ensam galjonsfigur för Fredsgruppens arbete.

– Det är inte alls bara jag. Vi har – och har haft – flera eldsjälar, verkliga idésprutor. Gun-Lis Grönlund och Ingrid Niklasson, till exempel, som tyvärr har gått bort båda två. Hade jag inte mött sådana fantastiska och positiva människor så hade jag aldrig orkat fortsätta så här.

Toppenmänniskor överallt

– Ensam är inte stark, understryker hon. Det finns massor med toppenmänniskor överallt. Fredsgruppen är inte bara något för pensionärer. Jag har varit ute och pratat med konfirmander, försökt nå flera yngre, inte minst barnen. Det här är ett arbete som kan engagera alla!

Barn brukar gilla Gudrun. Förra året gjorde Långbrodals-skolans tredjeklasser julklappar

som Fredsgruppen skickade till barn i Lettland. Det var inget fel på deras vilja att ställa upp och hjälpa. Och flyktingbarnen på Gyllene Ratten trivs utmärkt med sin ”extrafröken” som hjälper dem med läxorna.

– Jag älskar att undervisa – fråga mina barnbarn...!

Gudrun har åtta barnbarn, mellan två och 24 år. De äldre av dem är i likhet med sina föräldrar fullt upptagna med egna – ofta kreativa – liv. Här finns både författare och skådespelare.

Och Gudrun själv är upptagen med sitt. ”Mitt i livet” kan man vara hela livet – om man vill. Hon berättar om sin kompis, 90-åriga Gunborg, som tog en datakurs och skaffade dator – så nu har hon bättre kontakt med barnbarnet ”för de kan maila till varandra”. Där kan man tala om att hänga med i sin tid.

En dator, det vore väl något för Gudrun själv? Hon skrattar avfärdande. I och för sig vore det säkert både kul och bra, men:

– Jag har inte tid – jag har alldeles för mycket att göra!

Kari Malmström

På nya jobb

Nu ska Lasse ”reclaim the city”

Som glad pensionär har Lars Andersson nyligen lämnat vaktmästartjänsten i Fruängens kyrka. För nio och ett halvt år sedan kom han till församlingen. Innan dess jobbade han som fastighetsskötare i många år.

– Jag har trivts väldigt bra i Fruängen. Vi har varit ett kul gäng, härliga arbetskamrater, säger han. Visst har jag haft lite separationsångest, men nu känns det skönt att kunna styra sin tid och göra det man vill.

Lasse är född och uppvuxen i Stockholms innerstad. En av hans närmaste planer går ut på att ”reclaim the city” – återta

FOTO: HÅKAN FLANK

sin stad: promenera, insupa atmosfären, återse och uppleva. Han tänker också tillbringa mer tid i stugan i Roslagen tillsammans med hustrun Maj-Britt.

– Men jag kommer säkert att dyka upp i Fruängen då och då, inte minst till onsdagarnas sopplunch. Soppan är jättegod!

Kari Malmström

Missa inte Fredsgruppens nästa basar!

LÖRDAG 8 NOVEMBER 11.00-14.00
BRÄNNKYRKA FÖRSAMLINGSSAL

/Ur församlingstidningen Brännkyrkladet september 03

Reportaget

Retreatpromenad – ett skönt avbrott i vardagsstressen

Skymning. Trädens grenar tyngs av fukt. Tramp av fötter, löv som prasslar, en gren bryts. I fjärran hörs ett tåg susa söderut längs stambanan. Annars tyst. Vi är på retreatpromenad i Älvsjöskogen.

Retreat betyder att dra sig tillbaka, att återhämta sig. Det är något som åtskilliga nutidsmänniskor behöver men alltför få unnar sig. Antingen räcker inte tiden eller också tryter pengarna. Kanske ser man ingen möjlighet att komma bort en stund och bara vara.

”Men att göra sig fri en timme i månaden och göra något som är gratis – det borde vara möjligt för de flesta”. Så funderade prästerna Bea och Eva och församlingsassistenten Åsa i Brännkyrka församling.

Organiserad vila

Retreatpromenaden var därmed uppfunnen. Tanken var att erbjuda ”organiserad vila” – en aktivitet tillsammans med andra, men med ett enda syfte: att rensa tankarna, släppa bekymren och koppla av.

– Det roliga är att det verkligen fungerar, säger Eva. Det är bara så svårt att förklara, man måste uppleva det själv.

Brännkyrkladet följer med på höstens första promenad. Vi samlas i skogsbrynet och stegar under livligt samspråk iväg en bit in i skogen. Vid en förutbestämd plats stannar vi upp. Bea läser en kort dikt. Eva tänder den fotogenlykta som ska visa oss vägen genom skogen. Från och med nu råder tystnad. Eva tar täten med lyktan, gruppen faller in bakom.

Den första kvarten far tan-

FOTO: PONTUS LINDBLAD

Lyktan visar vägen genom skogen.

karna hit och dit. Drömmar, måsten, längtan, plikter och problem i salig blandning. Sedan skingras de och ersätts med närvaro i nuet, varken mer eller mindre. Avkoppling!

Gruppen en trygghet

– Visst kan man gå ut i skogen på egen hand, men tillsammans med andra kan man slappna av på ett helt annat sätt. Gruppen är en trygghet, man behöver inte lyssna efter steg, vara rädd för att bli överfallen eller något sådant, säger Bea. Faktum är att man inte behöver göra någonting mer än att finnas till – och det är otroligt vilsamt.

Behöver man verkligen bara vara? Ja, nästan. Men bra skor och kläder är viktigt för den som

vill retreatpromenera. Här går man i alla väder!

Åter vid utgångspunkten släcks lyktan och tystnaden bryts. Men ingen svämmar över av önskan att prata. Var och en går hem till sitt – lite lugnare och mer harmonisk än en timme tidigare.

Kari Malmström

Unna dig själv en timme utan krav!

En torsdag i månaden går vi Älvsjöskogen runt. Nästa chans är den 9 oktober. Samling 19.00 vid Klubbevägen/Pukslagargatan, precis intill Älvsjöskogen. Buss 144 tar dig dit, hållplats Viktoria-vägen. Parkering finns i närheten. Vill du veta mer, ring 447 11 00!

Jag och Gud

Det kan gå fort eller ta hela livet att få svar

Henrik Bokedal
Vaktmästare, Brännkyrka församling:

Jag och Gud??? När jag först fick frågan att skriva om detta gick jag direkt i försvarsställning, det kan väl inte JAG skriva om, jag är ju inte ens troende!

Men sen lät jag det sjunka in lite och tog mig en funderrare kring själva frågan, jag och Gud, vad betyder det egentligen, vad är Gud för mig? Det har varit så fastrotat i huvudet på mig att Gud är en biblisk gestalt och att man automatiskt är religiös om man tror på Gud. Men kanske är det inte fullt så enkelt.

Jag är uppvuxen i ett hem där kyrkan inte direkt hade en central roll i vardagen, pappa var verksam i kören och så, men religiös, det vill jag inte påstå att vare sig mamma eller pappa är. Den enda gången på året man gick i kyrkan tillsammans, det var på adventskonserten i Katarina kyrka.

Men för den skull har jag inte växt upp utan kristna värderingar. Jag sjöng i Katarinakörerna i åtta år, är konfirmerad och har jobbat ideellt i ungdomsverksamheten i Katarina församling i sex år. Man kan lugnt säga att jag har gett kyrkan, och Gud för den delen, en ärlig chans att göra intryck på mig. Jag tycker dock att kyrkan ska finnas mitt i byn för de som vill och behöver den och jag anser att den fyller en viktig samhällsfunktion, men i dagens skepnad attraherar den tyvärr inte mig på det religiösa planet. Detta leder oss tillbaka till frågan igen: Vad är Gud för mig?

Jag har under en längre tid funderat kring det övernaturliga, om det som finns bortom det vi kan förstå. Tidigare var jag helt övertygad om att det inte fanns något bortom vår uppfattningsförmåga, men sedan jag träffade Sara, min sambo, har jag ändrat uppfattning ordentligt. Hon har varit med om, och sett, alldeles för mycket konstiga saker som saknar logiska förklaringar för att jag ska kunna blunda för det faktum att vi inte är ensamma på vår jord. Alla människor är dock inte mottagliga för denna typ av kontakt, antingen för att de inte vill, eller för att de inte kan. Jag är tyvärr en i den senare kategorin.

Jag skulle önska att jag får uppleva något liknande, bara få en liten fingervisning om vad som finns där ute. Jag tror i alla fall på något nu, men jag vet fortfarande inte vad det är. Jag skulle önska att jag kunde få lite hjälp att stärka min tro, vad det nu är jag tror på. Det kan gå fort eller ta hela livet att få svar på denna fråga, men till dess kan jag i alla fall säga att jag tror på något! Jag är förvissad om att det finns ett högre väsen, men är det Gud jag tror på? Kanske, men det låter jag tiden utvisa...

Konfirmand 2004? Ta chansen och anmäl dig nu!

Konfirmationsläsningen är ett erbjudande till dig som är nyfiken på vad den kristna tron är och står för. Tillsammans med jämnåriga och vuxna kan du i lugn och ro få samtala om livets stora frågor, söka svar och finna vägar att möta utmaningar och möjligheter.

Varje år inbjuds alla åttondeklassare att vara med. I Brännkyrka församling kan du antingen läsa under terminerna på kvällstid, eller delta i något av våra sommarläger.

Vi har fortfarande platser kvar, men det är bråttom! Absolut sista anmälningsdag är den 6 oktober. Hör av dig så berättar vi mer. Ring 447 11 00 och fråga efter konfirmandteamet!

FOTO: HÅKAN FLANK

Konfirmation i Brännkyrka kyrka våren 2003.

Brännkyrka-
bladet

BRÄNNKYRKA FÖRSAMLINGSBLAD

REDAKTÖR: KARI MALMSTRÖM

REDAKTIONSRÅD:

MAJVI ANDERSSON, SVANTE HAGGREN,
ANNE MAGNUSSON, KARI MALMSTRÖM,

TORKIL NILSON, JOHAN NILSSON,

TORE NYDEVIK, MARIA PERSSON-STYF

ANSVARIG UTGIVARE: TORKIL NILSON

Nästa nummer utkommer v 48